

Nr 249.

Av herr **Lindhagen**, om yttrandefriheten i första kammaren m. m.

I § 52 riksdagsordningen stadgas, att vid kammares sammanträde äger varje dess ledamot rätt att till protokollet fritt tala och utlåta sig i alla förekommande frågor. Man kan emellertid icke säga att någon äger fritt tala, då genom högljudda samtal i kammaren i allmänhet eller i talarens omedelbara närhet svårigheter möta för honom att göra sig hörd. Därigenom distraheras han också, och anförandet blir mindre väl fram-sagt. Varje talares ord har lika mycken rätt att bli avlyssnat och upp-märksammat som varje annans. Den svenska riksdagens högljudda pri-vata samtal mitt under förhandlingarna är en visa för landet. För några år sedan voro en del journalister från Norge och Danmark på studiebesök i Stockholm, och de bevistade därvid även riksdagssessioner. De uttalade därvid sin förvåning över stemmet i plenisalarna esomoftast. Parlamen-tarismen måste beflita sig om kultur och avlysa ett sådant missbruk.

Vad sålunda sagts om oss ledamöter gäller också konversationerna vid talmansbordet. Talarna i de officiella talarstolarna bli ofta störda av det högljudda samtal, som där äger rum under överläggningar eller pri-vata samspråk. Denna företeelse har även gamla anor.

Vid 1932 års riksdag förordades i proposition en föreskrift till kamrar-nas arbetsordningar, att talmannen skall verka för att under överlägg-ningarna stillhet och ordning råda i samlingssalen och att överläggningarna icke oskäligen förlängas. Redan nu hava talmännen ansett en plikt i förstnämnda avseende ligga i deras uppdrag. Men det ingripes icke med någon kraft, en sakta knackning ibland med klubban, som föranleder för tillfället någon avdämpning av konversationen. Dessutom äro skilda talmän olika disponerade för ett dylikt frivilligt ingripande. Den ovan-nämnda nya bestämmelsen, om man skall vänta sig någon verklig ström-kantring av densamma, synes därför böra formuleras såsom ett positivt krav på kammarens ledamöter, vilket talmannen sedan har att effektuera.

Det hemställes därför,

att första kammaren ville besluta att i sin ordnings-stadga införa en bestämmelse av följande lydelse:

»Under överläggningarna får ej högljutt samtal äga rum, varigenom talares yttrandefrihet enligt 52 § ur riksdagsordningen äventyras och skola därvid jämväl i övrigt stillhet och ordning råda. Talarna böra vinn-lägga sig om, att överläggningarna icke oskäligen för-

längas. Talmannen skall vaka över att vad sålunda stadgas vinner efterlevnad samt i dessa hänseenden inför kammaren göra de föreställningar, till vilka han finner anledning.»

Stockholm den 20 februari 1933.

Carl Lindhagen.